

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та
туризму

19 вересня 2017 року

Веде засідання голова Комітету ПАЛАТНИЙ А.Л.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Запрошені на засідання нашого комітету. Уповноважений Президента України з прав дитини Кулеба Микола Миколайович. Якщо він прийшов, можна починати.

Бороздіна Катерина Анатоліївна, директор Департаменту експертизи, моніторингу та законотворчої діяльності громадської організації "Ла Страда-України".

Вовк Володимир Семенович, заступник директора Департаменту з захисту прав дітей та усиновлення, начальник відділу соціального захисту дітей Міністерства соціальної політики України.

Зуб Лариса Віталіївна, начальник управління ювенальної провінції Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України, бачте, які у нас гарні поліцейські. А чому без форми? Зрозуміло.

Михайленко Валентина Михайлівна, заступник керівника Управління з питань дотримання прав дитини, недискримінації та гендерної рівності, начальник відділу з питань захисту прав дитини, Уповноважена Верховної Ради України.

Закаблук Владислав Артурович, головний спеціаліст Управління з питань внутрішньо переміщених осіб та гуманітарного співробітництва Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України.

Мальована Наталія Василівна, головний спеціаліст відділу формування та реалізації політики житлових питань в управлінні житлової політики Департаменту систем життєзабезпечення та житлової політики Міністерства

регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

Кравчук Таміла Петрівна, головний інспектор Управління ювенальної превенції Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України. Теж без форми, да? Щось у нас поліцейські... треба звернення до Арсенія Борисовича. Микола Романович...

Калашник Ольга Анатоліївна, віце-президент громадської організації "Ла Страда-України".

Федченко Софія, прес-секретар Уповноваженого Президента України з прав дитини.

Микола Миколайович, у вас прес-секретар новий, я так розумію. А, вже рік, да. Ви нам його ніколи не показували, ховали десь, Микола Миколайович. Зрозуміло.

Лазаренко Олексій Олександрович. Ви тут. Експерт коаліції права дитини в Україні. Ой, перепрошую, представник фундації захисту прав дітей.

Тарабанова Світлана Володимирівна, експерт коаліції права дитини в Україні.

Ісламова Анна Вікторівна. Де Ісламова? А, отут, бачу її.

Депутат Бучанський міської ради.

Олександров Олександр Валерійович, член громадської молодіжної організації "Солідарна молодь".

І Дубініна Тетяна Юріївна, лікар-педіатр.

Перепрошую. Колеги, дуже у нас таке важливе питання. Перший пункт порядку денного, це про виконання Національної поліції України вимог Закону України "Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей".

Шановні колеги, цього року ми стали, на жаль, свідками жахливих злочинів стосовно дітей, які нерідко закінчувалися їх загибеллю. Це є смерть дворічного хлопчика від голоду в центрі Києва через злочинну байдужість

матері. І непоодинокі випадки вбивств і каліцтво дітей співмешниками їх матерів. І побиття під камери школярки у Чернігові.

Впевнений, що і всі мої колеги, і керівники Національній поліції можуть привести ще багато, на жаль, сумних таких випадків.

Проте, що в цьому році відбувалося з оздоровленням дітей, взагалі, важко прокоментувати. Масові випадки отруєння дітей. Смерть дівчини сироти у оздоровчому закладі "Факел" міста Бердянська від пневмонії. І внаслідок пожежа у Одеському таборі "Вікторія", під час якої загинуло троє дітей і двоє знаходяться у лікарні.

І хочу сказати, що всі ті діти, які, на жаль, були в цьому корпусі, вони зараз проходять психологічну підтримку від лікарів-психіатрів, і я вам хочу сказати, що це взагалі така от, знаєте, жахлива трагедія, яка сколихнула не тільки Одесу от і Одеську область, не тільки Верховну Раду і політикум, но і всю Україну. Тобто якщо ми подивимося соцсети, що дуже багато таких викликів, і на це потрібно негайно реагувати.

Я хочу сказати, що на сьогоднішній день маємо мораторій на перевірки під гаслом захисту бізнесу. Ви знаєте, я хочу звернутися до всіх нас і не раз я казав, казав на Погоджувальній раді, я впевнений, що члени комітету... і не тільки члени нашого комітету, і всі народні депутати нас підтримують, треба закінчувати займатися дешевим популізмом, а чітко зрозуміти, що стосовно оздоровлення, відпочинку дітей всі ці заклади вони повинні перевірятися. І чітко перевірятися.

Я хочу сказати, що цей мораторій ми самі як депутатський корпус голосували за цей мораторій, але ж з випадками з дитячими оздоровчими комплексами цього мораторію не повинно буде існувати.

Ще один дуже важливий аспект. Якщо оці випадки, які сьогодні озвучив, які знає вся країна, ми не доведемо з вами з виконавчою службою, з представником Президента України до логічного завершення, а я маю на увазі, що ті винні люди повинні бути покарані кримінальною відповідальністю, жорстко кримінальною відповідальністю. Ніяке зняття

мораторію не дасть вагомих результатів. Тому що, ви знаєте, коли я казав, і на Фейсбуці мій виступ був що стосовно зняття мораторію, абсолютно зрозуміло, і мені почали писати люди, що "ви знаєте, да, треба зняти мораторій, треба поновити перевірки дитячих закладів" Але ж ви знаєте, як у нас йдуть перевірки. Хтось там, десь там, щось з кимось домовиться, а віз буде і нині там. Якщо ми не покажемо, в першу чергу, Національна поліція, правоохоронні органи не покажуть своїм прикладом, разом з народними депутатами, ми ініціювали багато і звернень і на Генерального прокурора України, і на керівника Національної поліції України, для того, щоб ці злочини були ретельно розслідувані.

Я думаю, що Микола Миколайович, разом з нашим комітетом, ми з вами, ви як представник Президента України, ми як комітет профільний повинні взяти це під особистий, жорсткий контроль.

Колеги, я не думаю, що треба довго говорити, я хотів би почути сьогодні представників Національної поліції. Ми знаємо, що завдяки реформі органи, які піклувалися дітьми, дитячою злочинністю і іншими напрямками, сьогодні змінилися, змінили назви. Ми знаємо, що численність їх теж змінилась, на жаль, от і хотілось би від вас почути сьогодні і зрозуміти, наскільки сьогодні Національна поліція має можливість вирішувати ці питання, Національна поліція може і реагувати на звернення народних депутатів, представника Президента України і профільних органів. Ви знаєте, що наш комітет завжди буде поряд і завжди буде в таких випадках, і не тільки в таких, допомагати вам.

Але ж ми сьогодні повинні бути впевнені, що є чітка вертикаль, є професійні кадри з вашого боку, які зможуть це зробити, щоб такі жахливі випадки, які, знаєте, лишилось тільки голову посипати пеплом, і я скажу, що є вина і депутатського корпусу. Тому що цей мораторій, ми повелись на цей дешевий популізм, і що стосовно бізнесу це ... ми це виведемо за рамки, щоб зняти навантаження на бізнес. А що стосовно таких оздоровчих закладів, ми

повинні з вами повернутися, внести певні зміни до діючого закону, який ми з вами приймали, шановні колеги, і це змінити. Дякую.

І слово надається для доповіді начальнику управління ювенальної превенції Департаменту превентивної діяльності Національної поліції України Зуб Ларисі Віталіївні. Будь ласка.

ЗУБ Л.В. Дякую.

Шановні панове, шановні присутні! Захист прав та законних інтересів дітей зараз покладається на Національну поліцію, особливо в вирі того, що досить багато надзвичайних ситуацій відбувається з дітьми. Так, справді, як казав уже головуючий, ми пережили переформатування, але, насправді, поки що воно не зовсім в хорошу сторону. Оскільки саме до реформування був підрозділ кримінальної міліції в справах дітей, який налічував 3,5 тисячі працівників, на сьогоднішній день це лише тисяча працівників поліції, які працюють саме по лінії превенції, тобто, профілактики правопорушень. На жаль, на сьогоднішній день, ми займаємося лише превентивною роботою щодо профілактики вчинення правопорушень дітьми, також розшуком дітей, хоча ця функція теж після реформування закріплена за карним розшуком.

Загалом на сьогоднішній день в Національній поліції, 2 місяці тому, створене нове управління, яке очолюю я, це управління поки що називається "ювенальне", ми теж хочемо його перейменувати. Зараз відбувається теж атестування, переатестація особового складу, який залишився, проводиться експертна оцінка саме тих функцій, які ми раніше виконували і разом з громадськістю голові Національної поліції та міністру буде представлена саме та картина, яка на сьогоднішній день з тими проблемами, які, насправді, ми повинні вирішувати, а на сьогоднішній день, я вам можу сказати, що ми не в повному обсязі забезпечуємо захист прав дітей.

Я можу наголосити, що взагалі статистично злочинність дитяча зараз на тому ж рівні, що і минулих років, але знову ж таки, у нас 4 тисячі дітей постраждало від злочинів, близько 300 злочинів скоєних на сексуальному

грунті. Також дуже турбує питання і пияцтва серед дітей, незважаючи на те, що ми складаємо досить багато протоколів, позбавляються суб'єкти ліцензії на право продажу спиртних напоїв. Але, знову ж таки, кожний третій злочин діти вчиняють саме в стані алкогольного сп'яніння. І зараз, особливо після початку навчального року, ця ситуація особливо турбує.

Щодо розшуку дітей. Збільшилася вдвічі кількість заяв та повідомлень про безвісне зникнення дітей. Звісно, відсотків 85 дітей знаходиться, але є незнайдені діти і з минулих років і майже 30 дітей вже в цьому році. Тобто ще... Кожна дитина взагалі, коли втікає з дому, розглядається саме як вчинення злочину і залучаються всі підрозділи до розшуку дітей. Але звісно найбільший, саме найбільший склад роботи – це працівників дитячої поліції.

Хочу також звернути увагу, справді ми знаємо досить багато проблем, які трапляються з дітьми. Кожного дня в добовому зведенні у нас є до 30 уходів дітей із дому. Надзвичайні події, де то загинула дитина, то нещасні випадки, то пожари. До речі, сьогодні теж сталася пожежа вранці в Херсоні, і теж загинуло троє дітей.

_____. *(Не чути)*

ЗУБ Л.В. З мамою, так.

Я також хочу зазначити, що голова Національної поліції особливе значення... Ну, Князєв Сергій Миколайович особливе значення приділяє саме роботі з дітьми. Тому у нас зараз всі підрозділи націлені на те, щоб захищати дітей. Але так як ми не можемо повернутися, ну, ми вже якісь нові впроваджуємо методи роботи, якісь нові, скажімо так, нововведення, але те хороше, що у нас було, не хочеться втрачати. І справді, наприклад, раніше я особисто, коли ще працювала в Києві, разом з прокуратурою ми перевіряли перед початком сезону таборів, відпочинку дитячого, ми особисто відвідували кожний табір і разом з відповідними працівниками потім в процесі теж перевіряли. І звісно, ну, таких питань, які зараз виникають, їх не

було. Тому в своїх пропозиціях ми теж вносимо скасування мораторію на проведення перевірок закладів, де відпочивають діти.

У мене просто статистичні дані. В принципі поліція в процесі свого реформування і в подальшому, зараз ми працюємо над тим, щоб підібрати саме в дитячу поліцію тих працівників, які, справді, можуть захищати права дітей. Звісно, з урахуванням міжнародних документів ми повинні враховувати дитячу специфіку. Не кожний, наприклад, працівник карного розшуку може правильно працювати з дитиною, дотримуватись прав і захистити її. Тому зараз ми в процесі. Я знаю, що буде багато критики, але ми будемо намагатися, щоб цей підрозділ збільшував свою кількість, і збільшував саме тими кадрами, які справді, будуть захищати дітей. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я перепрошую, Лариса Віталіївна, скільки зараз людей, скільки зараз працівників працює у вашому департаменті? Ми почули, що в минулому управлінні. Ми чули, що в минулому управлінні працювало 3.500 тисячі.

ЗУБ Л.В. Так, взагалі, в управлінні кримінальної міліції справ дітей 3.500 тисячі, у відділі, потім було переформатовано на відділи превенції, ювенальної превенції зменшилась кількість до 1.500 тисячі. Зараз наразі у нас створено управління, в якому працюють лише три особи, а в регіонах до 1285 осіб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Микола Романович Величкович, ви питання хотіли якесь задати?

Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Мені приємно, що Сергій Миколайович почав звертати увагу, нарешті, на повернення такої необхідної речі. Ну, я розумію, що це зважаючи новий керівник поліції. Але в мене таке питання. Скажіть,

будь ласка, у нас є інформація стосовно перевірок, скільки випадків ваша служба чи ваше управління разом з Департаментом захисту економіки виявило під час перевірки дитячих таборів. Тобто є статистика, що протягом літнього періоду ви здійснювали профілактичні заходи по літньому забезпеченню, по літньому відпочинку. Скільки випадків є вашого спільно з Департаментом захисту економіки випадків виявлення недобросовісних речей і передано... і розслідується справ? Тому що у нас завтра буде виїзне засідання в "Артеку", там є у нас звернення і запити, і зауваження, то мені захотілося запитати це. Це перше.

Друге. Все-таки ваше управління є нове, і ми зверталися до керівника Національної поліції прибути до нас, оскільки це по даному питанню, яке ми розглядаємо, поліція є також є тими, хто виконує закон, і хоча би або заступник, або начальник департаменту... Я розумію, що вам відповідати протягом... за два місяці ви – керівник управління, ну ви відповідаєте за все, що було попередні там рік, як мінімум. Тому, я думаю, це треба просто звернути увагу на те, що у нас, коли ми запрошуємо на звіти, приходять віцепрем'єри. І я би хотів звернути увагу, щоб, як мінімум, перший віцепрем'єр, який виконує обов'язки прем'єра, був. Прем'єр-міністра. Тому я думаю, що в таких випадках хоча би не нижче начальника департаменту мали бути би представлені у нас на комітеті. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лариса Віталіївна, це зауваження не для вас, а зауваження для керівників Національної поліції, тому що, дійсно, ця тематика, дуже важлива тематика і, на жаль, вона злободнівна тематика, за останні декілька тижнів у нас ті жахливі випадки. Я думаю, що ми не часто пригласаємо до себе Національну поліцію, я думаю, що дуже слухне зауваження від першого заступника, народного депутата Величковича.

Слово надається Уповноваженому Президента України з прав дитини Кулебі Миколі Миколайовичу. Будь ласка.

КУЛЕБА М.М. Дякую, Артур Леонідович.

Шановні народні депутати, члени комітету! ви знаєте, ну я повністю з вами погоджуюся і, можливо б, навіть не потрібно було б, можливо, заслуховувати Ларису Віталіївну, з усією повагою, тому що немає керівника поліції.

Враховуючи те, що відбувається сьогодні, я думаю, що треба буде, можливо, звернутись до керівника поліції для того, щоб він прийшов на наступне засідання і міг компетентно доповісти, що відбувається. Для мене оця реформа, яка відбувається в поліції, вона призвела до відсутності єдиного спеціалізованого повноважного органу в складі Національної поліції, бо ситуація, коли відповідають за роботу з дітьми усі, патрульні, дільничні, до складу яких чомусь включили цей підрозділ, карний розшук та інші, призвела до того, що взагалі ніхто ні за що не відповідає.

Хто в поліції відповідає сьогодні за роботу з дітьми, що таке підрозділ ювенальної превенції, чому повноваження надані підрозділу, не відповідають зобов'язанням покладеним статті 5 Закону, як можуть компетентні рішення з питань, які набагато ширше, прийматись начальником департаменту превентивної діяльності. Відсутність в Національній поліції окремого підрозділу та неузгодженість повноважень та зобов'язань передбачених статтею 5 закону, призводить до використання працівників служби не за призначенням, а це охорона громадського порядку, чергова частина групи швидкого реагування, тощо. Чому після реформування у складі нової поліції не знайшлося місця для служби, яка відповідає за безпеку дітей, а це: протидія насильству, жорсткості, недопущення втягнення у протиправні дії, розшук, робота на попередження злочинів та інше.

Ми дуже багато чуємо сьогодні проблему пов'язану з педофілією, де гучні розкриття злочинів по педофілам. У результаті ми маємо службу, яка має звужені функції спрямовані лише на превенцію, а це лише один із напрямків діяльності. На сьогодні є ряд завдань надзвичайно актуальніших і

важливих – це і безпека дітей, розкриття кримінальних злочинів вчинених стосовно дітей. Тільки потужний підрозділ укомплектований і наділений відповідними повноваженнями та функціями, технічно забезпечений, здатний забезпечити вимогу сьогодення.

Потребує також зміна назви цього підрозділу, на мій погляд, превенція серед дітей не забезпечує весь комплекс повноважень покладених на уповноважених підрозділу. Необхідно створити самостійний спеціалізований підрозділ поліції у справах захисту дітей, наділивши його відповідними повноваженнями, що запустить дієвий механізм щодо безпеки дітей, буде дієвою частиною ювенальної юстиції поруч з ювенальними суддями, прокурорами, слідчими і так далі.

Ще однією проблемою є скорочення особового складу, як уже було зазначено. Службу скорочено майже втричі. Як Лариса Віталіївна сказала, що наразі 1285 працівників, недостатня кількість їх призводить (саме дитячих поліцейських)... не дає можливості проводити належну роботу в сфері безпеки дітей, проявам... протидії негативним тенденціям і сучасним викликам, забезпечує... забезпечувати передбачені законодавством заходи щодо захисту прав та соціальних гарантій.

Наступне. Навантаження на одного працівника складає від 6 до 13 тисяч дитячого населення. Закарпатська область – 13 тисяч. Волинська область – 9 тисяч. Чернівецька, Житомирська, Миколаївська – більше 8 тисяч на одного поліцейського. Виходячи з розрахунку штатної чисельності працівників районних, міських, районних у містах служб визначено частиною 7 статті 4 з урахуванням обсягу завдань (це стосовно служб у справах дітей) покладено статтею 5 на уповноважений підрозділ пропоную, щоб внести відповідні зміни щодо того, щоб також один працівник був на 2 тисячі дитячого населення.

Далі. Наразі. Я розумію, що служба потрошку там починає відроджуватися, якісь кроки робляться сьогодні стосовно створення управління в системі Національної поліції України, але я думаю, що, Артур

Леонідович, треба було б ну і просив би дуже, від комітету звернутися до голови Національної поліції, я особисто також і звертався, і буду звертатися стосовно того, щоб ті зміни, які сьогодні відбуваються, дійсно, були в інтересах дітей. І дуже хотіли б, щоб ці з мого виступу ті поради і, можливо, вимоги, які сьогодні є, щоб вони дослухалися... Національна поліція дослухалася до цього і зробили певні висновки в своїй роботі.

Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Миколайович.

Слово надається Лазаренку Олексію Олександровичу, заступнику голови фундації "Захист прав дітей". Будь ласка.

ЛАЗАРЕНКО О.О. Дякую.

Шановний Артур Леонідович, шановні народні депутати, присутні. У мене змішані такі відчуття і почуття, тому що погоджуюся із начальником управління, із Миколою Миколайовичем Кулебою. Але все ж таки тут треба підходити зовсім по-іншому, системно. Адже, насправді, і в нинішній системі поліції, якщо ми подивимося Закон України "Про Національну поліцію", яке приймала Верховна Рада, і корелюючи з Законом України про органи і служби можна зробити висновки, що філософія прийняття Закону України про Національну поліцію дивилися далі. Дійсно, щоб приймали участь у захисті дітей всі підрозділи Національної поліції. Якщо проаналізувати статтю 5 уповноважений підрозділу органів Національної поліції саме захисту прав дітей, то із 30 функцій, які зараз покладаються на уповноважений підрозділ, може виконувати лише 14. Чому? Тому що у нас змінився Кримінально-процесуальний кодекс. Тому що, коли приймали Закон про Національну поліцію, взагалі забули про існування такої функції, як превенція, тому що ми зараз не знаємо, у складі якої поліції функціонує цей підрозділ. Адже у нас всього 6, у складі поліції функціонує 6 підрозділів, це кримінальна поліція, патрульна поліція, органи досудового розслідування,

поліція охорони, спеціальна поліція і поліція особливого призначення. Де працює поліція превенції? Тобто Національна поліція іще досі не визначилась, де має працювати такий спеціально уповноважений підрозділ.

Інша справа щодо тих функцій, от про які, насправді, сказав Микола Миколайович, педофіли. Хто має захищати дітей саме в процесі документування таких злочинів? Є у нас кіберполіція, є карний розшук, є інші підрозділи кримінальної поліції, які мають реагувати і проводити там негласні оперативно-розшукові заходи. Таких функцій в спеціально уповноваженого органу немає. Тобто не можна на них повісити те, що вони не можуть зробити.

Далі. Щодо, ми кажемо, що треба підготовлені працівники, які будуть працювати з дітьми, які постраждали, ну потерпілі від там домашнього насильства, від кримінальних злочинів. Але ж знову ж таки працівники уповноваженого підрозділу не проводять слідство, це проводять слідчі, і це закріплено Кримінальним процесуальним кодексом. Тобто саме головне, насправді, зараз питання – це визначитись керівникам Національної поліції, де такий уповноважений підрозділ має бути. Якщо ми підемо по шляху мульти-підрозділу, таким як була кримінальна міліція у справах дітей, то тоді треба докорінним методом міняти Закон України "Про Національну поліцію" і вписувати цей мульти-підрозділ в склад Національної поліції, тому що він має здійснювати і функції слідства, і функції оперативно-розшукові, там негласні оперативно-розшукові і профілактичні функції і розшук дітей.

Адже знову ж таки всі вже давно знають і от Лариса Віталіївна сказала, що вони мають застосовувати нові, міжнародний досвід, інновації, що технічне забезпечення там вести, оперативну гру, наприклад, в тих самих соціальних мережах для того, щоб розшукувати дітей, які зникли без вісті, на сьогодні такої можливості саме у спеціального уповноваженого підрозділу немає. З іншого боку, це я як захищаю той підрозділ, який має піклуватися дітьми, але він не може виконувати ті 30 функцій, які визначені Законом України про органи і служби у справах дітей.

Інша справа, що керівництво Національної поліції за 3 роки реформ, я не знаю, досконало, мабуть, не вивчило той закон на підставі якого вони діють. Адже саме штатні підрозділи і штат затверджує керівник Національної поліції і він саме має брати і утворювати такі підрозділи, для цього не потрібна ні Верховна Рада, ні Кабінет Міністрів, це визначено в Законі України "Про Національну поліцію", адже структуру органів затверджує керівник поліції. Правильно було сказано, що на території, в Волинській області, просто начальник поліції не дійшов до того, щоб у нього був такий спеціально уповноважений працівник.

Про шкільних поліцейських і про те, що необхідно працювати в школі спеціально уповноваженим поліцейським, які пройдуть відповідне навчання і будуть здійснювати відповідну роботу не тільки превентивну, але і брати участь у правовому вихованні дітей як написано в Законі про органи і служби, казали вже дуже давно і навіть якісь потуги були в Міністерстві внутрішніх справ щодо створення такого підрозділу. Наразі сьогодні знову якось ця робота дещо звузилась, наскільки ми робили запит, наша коаліція "Права дитини в Україні", ми здали запит Міністерству внутрішніх справ, хто ж займається дітьми у школі? Нам сказали, що введено аж 28 посад шкільних поліцейських, які є насправді офіцерами, які здійснюють інформаційну якусь компанію в підрозділах територіальних. Мабуть щось незрозуміло керівництво, кажучи про 28 посад на всю Україну.

І останнє, що хотів би я сказати, це, я думаю, ми ще про це будемо наголошувати і наша коаліція буде наголошувати. Тому що інструментарій, який визначений в Законі України про Національну поліцію, або не використовується, або ще не розроблений, да, відсутній, такий як, наприклад, поліцейське піклування. Тобто в законі є, а що це таке і як його робити, і ніхто не розуміє, саме ці підрозділи мають його здійснювати.

І на останок, це звичайно незрозуміла позиція щодо інформаційної компанії, яка відбувається стосовно функціонування такого підрозділу. Я думаю, що саме в цьому плані громадські організації можуть допомогти,

можуть просувати от ті потуги, про які були сказані, і разом піднімати хоча б імідж, і пояснювати спочатку людям, що от саме цей уповноважений підрозділ, він займається саме цими функціями.

І єдине, за що я хотів би ще застерегти, є намагання покласти якусь таку керуючу наглядову функцію на цей підрозділ. Не можна цього робити, особливо не можна покладати таку функцію щодо там служби у справах дітей або інших соціальних служб. Тому що вони мають працювати разом і навпаки мають інформувати ці підрозділи для того, щоб разом захищати права дітей. А не можна там добитися того, чого ми завжди намагались убити. Це оці незрозумілі прокурорські нагляди, коли службу у справах дітей цькували, коли складали незрозумілі протоколи на них, тоді, коли треба було допомагати і разом працювати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чи є ще бажаючі виступити? Будь ласка.

КАЛАШНИК О. Доброго дня! Ольга Калашник, громадська організація "Ла Страда-Україна". По-перше, я повністю погоджуюсь з Артуром Леонідовичем і Миколою Романовичем, Миколою Миколайовичем щодо того, що ми тут хотіли б бачити тут очільників Національної поліції, бо є дуже багато питань, які хотілось би їм поставити.

Щодо того, що зараз сказав пан Олексій Лазаренко. Я б хотіла сказати, що за підтримки міжнародних організації, уряду Канади, ЮНІСЕФ наразі проводиться в Національній поліції, проводиться експертиза положень департаментів Національній поліції, які дотичні до питань захисту прав дітей. І результатом цього аналізу має якраз стати відповідь, де є місце спеціального підрозділу поліції у справах дітей. Бо на сьогодні, я повністю погоджуюсь, що, скажімо, в Законі про Національну поліцію, в Кримінальному кодексі, Кримінально-процесуальному кодексі, ми бачимо,

що має робити Національна поліція, а в результаті ми бачимо, що цих повноважень і цих завдань немає в положеннях департаментів.

І тому, якщо говорити про рішення комітету, то я б рекомендувала, там, де доручити Національній поліції забезпечити функціонування окремого підрозділу з питань захисту дітей, додати... говорити не тільки про дітей в конфлікті в законі, а говорити також про дітей, які знаходяться в контакті законів, тобто про дітей жертв, та про дітей свідків. Бо, насправді, Національна поліція, особливо... колишня кримінальна міліція у справах дітей, ювенальна превенція, вони якраз опікуються цими дітьми. Але, на жаль, в документах ми цього не бачимо. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги! Величкович Микола Романович.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р. Я хотів би зачепити ще один аспект, який... ну я подивився ту інформацію, яку було роздано, яку ми отримали – базова інформація від Національної поліції – ми знаємо зараз, що це відбувається експеримент (чи як це назвати) по підготовці груп, які будуть працювати з домашнім насильством.

Домашнє насильство, на жаль, я оце подивився, в тій інформації не відображено. Тут тільки відображена певна категорія, але відображено саме дії, насильство по відношенню до дітей. І, наскільки знаю, в поліції це вже протягом більше як півроку проводиться, на жаль, я не.... тим зараз займається безпосередньо заступник міністра, яка на різних заходах розказує про те, як не проводиться. На жаль, це або, Лариса Віталіївна, або просто вони з вами не комунікують, не знаю, можливо комунікують, можливо просто ви не встигли цю інформацію викласти. Якщо, можливо, не помиляюся ви зараз... *(Шум у залі)* Зараз я закінчу, ви тоді будете мати можливість.

І тому... тому що це є хороша річ, хороша ідея, хороша ініціатива поліції. На жаль, або ви не можете її подати, або у вас нема інформації, або нема комунікацій, або ви не встигли. Сподіваюся, останнє.

І друге. Хотів би також сказати, що ми готуємо до другого читання, до доповіді в залі законопроект про домашнє насильство. І нам дуже хотілося, щоби поліція брала активнішу участь у підготовці тих законопроектів, які потім їм полегшать роботу, і безпосередньо щоби не було тих ляпів, як потім вирішували питання, як з пенсіями для колишніх працівників міліції і потім ну доганяли те, що вже є.

Великим плюсом є те, що в Законі про поліцію є момент обов'язкового поліцейського піклування. Особливо там є момент чітко визначено по дітях, це момент, на жаль, ну це також, я думаю... не знаю, чи по статистиці є, але думаю, що в контексті того, яка зараз увага звертається до безпеки дітей, цей момент би, я не знаю, чи у звітності, чи який момент... не знаю, яким чином, але це той момент, який дуже важливий не тільки для нас для всіх, але також і для суспільства загалом. Дякую.

ЗУБ Л.В. Дозвольте відповісти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ЗУБ Л.В. Справді, досить цікавий проект зараз відбувається в Дарницькому районі, пілотний проект, він називається "Поліна", протидія домашньому насильству. І саме працівники поліцейські ювенальної превенції теж приймають активну участь у відвідуванні таких сімей. Статистики я не маю. Але ми теж приймали участь і в тренінгах, і тісно співпрацюємо з Анастасією Деєвою, яка веде в Міністерстві внутрішніх справ саме всі проекти, пов'язані з дітьми. Наша робота теж досить така, я думаю, буде плідна, оскільки зараз ми активно працюємо.

Щодо поліцейського піклування. Дуже слушне зауваження, оскільки справді ще не розроблені, зараз в процесі розробки саме ті протоколи, які повинні бути для того, щоби документувати саме поліцейське піклування. Зараз ми над цим працюємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Лариса Віталіївна.

Якщо немає бажаючих виступити...

Будь ласка, Романова Анна Анатоліївна, народний депутат України.

РОМАНОВА А.А. Підсумовуючи все сказане, я хочу сказати про те, чи наголосити, що у нас зараз величезна проблема нашої держави – це демографічна криза. Дітей, молоде покоління все більше і більше скорочується, це те, на що нам треба зосередити увагу, не лише нам, не лише представникам комітету, і тим, хто зібрався у цій залі, починаючи від Президента, там і голови уряду, Голови парламенту. Тому що за прогнозами ООН до 2030 року, якщо темпи будуть такі самі, то українців залишиться не більше 30 мільйонів. Тому на сьогодні питання захисту дитини воно має відображатися в інституційній стратегії держави.

На сьогодні така інституція, як захист дітей, вона в принципі достатньо слабка і відсутня. Ви подивіться, в жодному міністерстві, в назві міністерства, функціях міністерських, ну, в назві навіть міністерства невідображено захист дітей. Тобто дітей немає ні в Міністерстві соціальної політики, дітей немає в Міністерстві сім'ї, молоді та спорту, і фактично весь захист держави і опіка над дітьми – це одна інституція, це уповноважений Президента. Ось.

ГОЛОВУЮЧИЙ. *(Не чути)*

РОМАНОВА А.А. Так, і комітет, але в назві у нас також не звучить, є у функціях. І діти, як правильно наголошено, випали всюди.

Тобто зараз ми дуже, от коли подивитися державницьким поглядом процеси, які відбуваються в країні, можна констатувати факт, що проблеми, вони прямо пропорційні інституційній міцності держави в цій чи іншій сфері. Ось дивіться, дитина, захист дітей, поступово, поступово випали з усіх інституцій, в тому числі із поліції. І ми маємо, що за останні 5 років, умовно, ну просто спалах, це можна констатувати не лише зі статистики з офіційної, просто спалах негативних явищ, випадків пов'язаних з дітьми. Це і насилля над дітьми, знущання, педофілія, закінчуючи надзвичайними випадками пов'язаними з оздоровленням дітей.

Зараз те, що відсутній керівник Національної поліції, ну чесно, це катастрофа. Ми живемо в Парламентсько-президентській республіці, зараз вся країна говорить про випадок. Ми, чесно кажучи, ми не встигаємо оговтатися, суспільство не встигає оговтатися від одного випадку, як потім вже інший. То ми оговтувалися від того, що мама залишила дітей, сама майже як дитина за своїм віком, і одна дитина померла. Потім ми не встигли оговтатися від підліткової жорстокості. А я хочу наголосити на тому, що після того факту побиття дівчатами дівчини, в Чернігові ще відбулося десь три випадки того, що та сама банда дівчат, вони поцупили мобільні телефони, вони продовжують знущатися. Та сама дівчина, я була в цій школі 1 вересня, та сама дівчина, яка лупцювала підлітків, вона з гордо піднятою головою виходить зі школи і вона там зірка, розумієте. А тому що нічого не відбувається, покарання не відбулося. Я не кажу про те, що треба карати дівчину, я кажу, що треба притягнути до відповідальності бодай маму, бодай батьків. Але мама так само, вона не відсуває себе винною, не відчуває себе винною ані директор школи, яка в принципі бачила, що відбувається впродовж багатьох років з цими побиттями на подвір'ї школи. І про що це свідчить? Це свідчить про відсутність системної державної політики по питаннях захисту дитини.

Тому я буду наголошувати, з головою комітету, з представниками комітету, щоб ми на наступному такому важливому засіданні бачили

керівника Національної поліції, і це питання треба піднімати на найвищому рівні держави, питання інституційної міцності в питаннях захисту дітей. Ми вже підготували законопроект, який вносить питання захисту дітей до сфери національної безпеки країни, бо у нас і так маленька народжуваність, а якщо ми зараз не захистимо тих дітей, які вже народилися, ми просто втратимо нашу державність і нашу країну, це питання найбільш гостріше, ніж питання мовне, будь-яке, це питання молодого покоління. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Анна Анатоліївна.

Микола Миколайович, і приймаємо рішення.

КУЛЕБА М.М. Дякую вам, пані Анно. Тому що те, що ви підняли, дійсно, воно болюче дуже питання. І, на жаль, центральний орган, це Міністерство соціальної політики, так сталося, коли було ліквідовано міністерство, де саме були діти і сім'ї, і в додаток якось діти так з сім'ями потрапили до Міністерства соціальної політики, діти так і не стали пріоритетом діяльності цього міністерства в формуванні саме політики. І поки що ми бачимо, що пенсіонери, треба також піклуватися, але, на жаль, на жаль, діти страждають сьогодні, тому що ми не маємо цілісної політики сьогодні. І дуже багато провисає питань, в тому числі ті, що ми сьогодні розглядали. Так? От питання тих же органів поліції.

І я думаю, що, Артуре Леонідович, повністю погоджуюсь, що треба заслуховувати і не тільки голову Національної поліції, можливо, і заступника міністра соціальної політики. Тому що ми маємо навколо дітей, навколо дитячої політики згуртувати і депутатів Верховної Ради, згуртувати і уряд сьогодні для того, щоб прийняти ті рішення, які дадуть нам можливість, як дорослим, спокійно спати і знати, що хтось турбується про дітей на всіх рівнях, не тільки там у Верховній Раді чи в уряді, на всіх рівнях, на рівні громад, на рівні районів, на рівні області. І чітко кожен знає, які функції, коли і як він виконує по відношенню до цих дітей. Дякую дуже.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Микола Миколайович.

Колеги, питання зрозуміло. Проект рішення вам всім розданий, я думаю, що ви ознайомитесь. Прошу прийняти проект рішення.

КУЛЕБА М.М. Прошу додати також до проекту рішення, я надам свої пропозиції, те, що я пропонував.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, я прошу прийняти проект рішення з пропозиціями Уповноваженого Президента України з прав дитини за основу. Прошу голосувати.

Хто – за? Проти? Утримався? Одноголосно. Дякую.

І прошу проголосувати проект рішення в цілому, прошу проголосувати.

Хто – за? З добавками Уповноваженого Президента України з прав дитини. Проти? За основу. Дякую. Одноголосно.

Колеги, переходимо до слідуючого питання. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, номер законопроекту 5045.

Шановні колеги, це друге читання і наш комітет є головним з цього питання. Запрошую до слова голову підкомітету з питань молодіжної політики, сім'ї та дитинства народного депутата України Спориша Івана Дмитровича. Будь ласка, Іван Дмитрович.

СПОРИШ І.Д. Вітаю всіх. Я думаю, що даний законопроект, хотілося б, щоб вже получився з нього хороший закон. Тому що сьогодні питання номер один – це захистити житлові права дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. До даного законопроекту надійшло 13 поправок, враховано шість поправок, чотири поправки відхилено і три поправки враховано частково. Я думаю, що всі зміни пропонуються внести в

законопроект до другого читання, і вони носять уточнюючий, редакційний характер.

Під час проведення робочої групи виникла дискусія: де має відбуватись житловий облік переміщених дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, за місцем проживання або за місцем реєстрації. Звичайно, ми розуміємо прекрасно, що насамперед це більшість стосується сільських дітей, дітей з сільської місцевості. Тому більшість сільських громад... в більшості сільських громад взагалі облік такий відсутній. Можливо, в деяких громадах він і є. Але разом з тим, потребується поліпшення житлових умов, вважається за доцільне зберегти редакцію першого читання за місцем реєстрації. Тому я прошу, щоб все таки даний законопроект 5045 ми підтримали і він мав дорогу в життя.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іван Дмитрович, колеги, є у кого, щось сказати з цього питання? Це друге читання, всі поправки нам зрозумілі. Тому приймаємо рішення, чому ні.

Перше. Рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду проекту Закону (реєстраційний номер 5045) прийняти його в другому читанні та в цілому.

І, друге. Доповідачем від комітету визнати народного депутата України Спориша Івана Дмитровича. Прошу голосувати. Хто – за? Проти? Утримався? Одноголосно. Дякую.

Шановні колеги! Завтра 20 вересня о 15.30 (за адресою: місто Київ, Пуща Водиця, 14 лінія) у Міжнародному дитячому центрі "Артек" виїзне засідання з порядком денним: про дотримання Закону України "Про оздоровлення та відпочинок дітей" на прикладі проведення оздоровлення дітей в Міжнародному дитячому таборі "Артек".

Проте, о 15.00 буде проведено огляд території всієї бази "Артек". Тому що, ви знаєте, нам прийшов лист з Міністерства соціальної політики з

зауваженнями для того, щоб ми дали аргументовану відповідь і аргументовано реагували, ми повинні самі подивитись всі ці проблемні міста, які нам були викладені в тому листі з Міністерства соціальної політики.

О 14.00 від Садової, За буде відправлятися автобус в Міжнародний дитячий центр "Артек", запрошую всіх членів комітету і бажаючих приєднатися.

Дякую за увагу. Все.